

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1980 m.

gegužės

8 d.

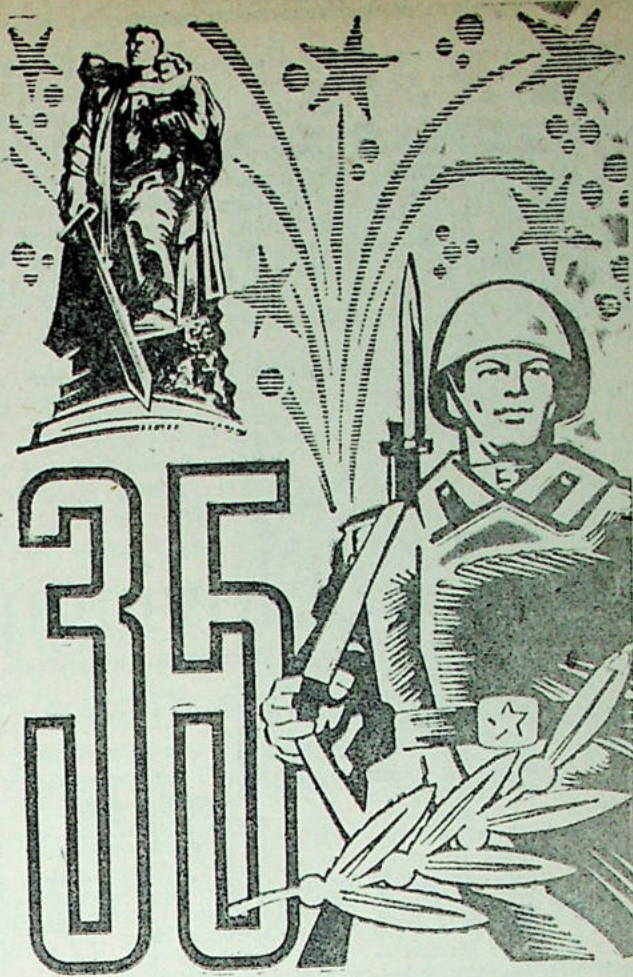
Ketvirtadienis

Nr. 55 (4095)

KIIIIIIII

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

J. Bulvydo plakatas

(ELTA)

NIJOLĖ LYGUTĖ

Nemiršta kareiviai

Už juodo brūkšnio nebūties,
Po kruvinom arimų klostėm...
Vardu pašauktum... Ar girdės?
Zaliais pavasariais paglostytum...

Kiekvienas kapas — veldo negatyvas.
Ir vėliavos krauju gegužę kreša...
Kas jums pasakė, kad karys negyvas,
Kas jums pasakė, kad laisvų nėrašo...

O jie visi — beržų šviesa palaukė,
Ir jų vardai — ne lauko akmenys...
Gyvena kareiviai, kol motinos laukia,
Nemiršta kareiviai, kol mylimos atmena.

Zydės, krauju kas įrašyta
Sventosios smiltys kadais.
Jie gesdami bučiavo žemę šitą.
Čia žydi laikas jų vardais šventais.

Pavasario diena metus maitina

Antradienį prieš pietus nuo įmirksusių dirvų dar kilo garas, bet saulė veikiai jas pradžiovino. Netrukus visa mūsų technika buvo suteklta sunkesnių melioruotų žemių placiuose masyvuose. Čia jau yra kur įsismaginti galingų traktorių vairuotojams. Sparta nepralenkiamas mechanizatorius Jonas Pranckevičius, purenantis dirvas K-700 traktoriai su trimis kultivatoriais. Greta terpia amoniakinį vandenį traktorininkai Vilijus Lukavičius, Henrikas Sereika ir Povilas Marcinkevičius.

Būdinga šiam pavasariui, kad kultūras, kurias paprastai sėdavo skirtingais terminais, dabar tenka sėti vienu metu. Mechanizatoriai Antanas Martišūnas ir Jonas Baseckas terpia dirvą vasarą grūdus, Bronius Zabiela — pašarinių runkelių sėklą, Juozas Karosas ir Alfonsas Gudonis pradėjo sodinti bulves.

Iš rudens atlikti darbai — paspartis šiuo metu, spartinant sėjos tempus. Bulvėms ir runkeliams skirtose dirvose pernai buvo aptaras mėšlas, balandžio pabaigoje šias dirvas patrešė amoniakinis vandeniu ir kitomis mineralinėmis trąšomis. Bulvių sodinimą pagreitina mūsų racionalizatorių sukonstruoti gumby įpiltuvai: vienas iš susidėvėjusio mešlo kra-

tytuvo, antrasis — iš trąšų barstomasis.

Per Gegužės šventės lengvose priemonėse žemės buvome pasėję 325 ha vasarą. Jų terpe į dirvą iš Lazdijų rajono gautus lubinus.

Anksčiau vasarą pasėlius akėjone. Remiantis darbuotojų kolūkiu mechanizatoriai, laukininkai taupo kiekvieną minutę. Į laukus jiems pristatomi karšti pietūs, gėdimus padeda taisyti budinti remontininkų grandis.

G. Kaušpedienė
„Gimtosios žemės“ kolūkio vyrt. agronomė

LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiume

Už ilgąmetį vaisinga žurnalistinį darbą ir aktyvią visuomeninę veiklą Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaku grupei respublikos spaudos darbuotojų suteiktas Lietuvos TSR nusipelnusio žurnalisto garbės vardas.

Respublikos nusipelnusio žurnalisto garbės vardas suteiktas ir Anykščių rajono laikraščio „Kolektyvinis darbas“ redakcijos laisvų skyriaus vedėjai Mildai Elenai Telksnyteli.

„K. d.“ Inf.

Tarybinės liaudies žygdarbis

Tarybinė liaudis, broliškų socialistinių šalių darbo žmonių, visa pažangioji žmonija pažymi hitlerinės Vokietijos sutriuškinimo 35-ąsias metines.

Slovingą jubiliejų Tarybų šalis pasitinka pačiame jėgų žydėjime. Pergalės Didžiajame Tėvynės kare dėka tarybiniai žmonės štai jau trisdešimt penkerius metus naudoja taikaus gyvenimo valsiąs ir visas savo kūrybines jėgas skiria liaudies gerovei kelti. Nepaliaujamai auga mūsų Tėvynės autoritetas tarptautinėje arenoje, nes viso pasaulio tautos mato, kad ji yra tikrasis kovotojas už pažangą ir tvirtą taiką tarp tautų.

Dabar, praėjus 35 metams, tarybinės liaudies pergalės prieš fašistinę Vokietiją istorinis reikšmingumas atsiskleidžia visu ryškumu. Ši pergalė turėjo ir šiandieną turti milžiniška poveikį žmonijos istorinei raidai, svarbiausių dabartinės socialinių problemų sprendimo nobūdžiui. „Fašizmo žlugimas, reiškęs reakcingiausio imperialistinės buržuazijos būrio pralaimėjimą, — pažymėjo draugas L. Brežnevus, — susilpnino visa pasaulinę kapitalizmo sistemą. Daugelio išsivadavusių šalių darbo žmonės tvirtai pareiškė

siekia radikaliai pakeisti socialinę tvarką. 1945 metų pavasaris daugeliui Europos tautų tapo naujos istorinės epochos pavasariu. Keleto šalių darbo žmonės paėmė valdžią į savo rankas ir pradėjo kurti socializmą. Taip atsirado socialistinių valstybių sandrauga. Tai buvo milžiniškas persilaužimas Europos istorijoje, viso pasaulio istorijoje“.

Didžiajame Tėvynės kare buvo sprendžiamas pirmosios istorijoje socialistinės valstybės likimas, pasaulinio revoliucinio proceso ir visos žmonijos civilizacijos likimas. Tarybinei liaudiai teko atlaikyti nepaprastai rūstų išmėginimą.

1941 m. birželio 22 d. fašistinė Vokietija staigiai ir klasingai užpuolė Tarybų Sąjungą. Tarybinė Armija nebuvo pilnai sumobilizuota ir atsidūrė labai nepalankioje padėtyje. Ji buvo priversta trauktis. Komunistų partijai pašaukus, visa tarybinė liaudis pakilo į kovą su priešais. Per trumpą laiką į šalies Rytus buvo perkelta 1360 stambių pramonės įmonių, ir ginklų bei kitos kovinės technikos gamyba ėmė didėti ne mėnesiais, o dienomis.

Tarybinė Armija — laisvos liaudies kūdikis, — išauklėta tarybinio patriotizmo, tautų draugystės ir internacionalizmo dvasia, ištyrė ir laimėjo grumtynes, kokių nežinojo pasaulio istorija. 1941 metų vasarą ir rudenį pagrindinis hitlerinės kariuomenės smūgis buvo nukreiptas į Maskvą. Šis mūsų truko daugiau kaip tris mėnesius ir pasibaigė fašistų pralaimėjimu. Prie Maskvos priešas ne tik prarado geriausią diviziją, bet ir patvėrė pirmą stambių pralaimėjimą antrajame pasauliniame kare. Jo „žaiškieško karo“ planai galutinai sužlugę. 1942 m. lapkričio 19 d. Tarybinė Armija perėjo į

puolimą prie Stalingrado. Didelė hitlerininkų karinė grupuotė — daugiau kaip 300 tūkstančių žmonių — buvo sunaikinta arba paimta į nelaisvę, visiškai sutriuškinta jų sąjungininkų — rumunų ir italų kariuomenė. 1943 m. vasarą hitlerininkai pradėjo didelį puolimą Kursko rajone. Tarybinė Armija atmušė visas priešų atakas ir patį perėjo į puolimą. Didžiojo Tėvynės karo eigoje įvyko pagrindinis posukis Tarybų Sąjungos naudai. 1944 ir 1945 metais buvo lemlamų Tarybinės Armijos pergalių metai. Tarybinė Ginkluotųjų pajėgų pergalė Berlyno mūšyje 1945 m. pavasarį apvainikavo istorinę tarybinės liaudies pergalę prieš fašistinę Vokietiją.

Tarybinė Armija aktyviai padėjo partizanai prieš užnugarį. Nuo pirmųjų karo dienų jie naikino priešų įgulas, jų kovinę techniką, sprogdino ginklus ir degalų sandėlius, vertė nuo bėgių ešelonus, vykstančius į frontą. Nepaprasto didvyriškumo ir pasiaukojimo pavyzdžius rodė darbo žmonės užfrontėje, aprūpindami armiją viskuo, kas reikalinga pergalės pasiekimui.

Aršiuose Didžiojo Tėvynės karo mūšiuose dalyvavo visų TSRS tautų, taip pat ir Tarybų Lietuvos, sūnūs ir dukros. Iš sūpėjusių pasitraukti su Tarybine Armija 29-ojo Lietuvoskojo teritorinio korpuso karių, taip pat partinių, tarybinių ir komjaunimo aktyvistų, irgi pasitraukusių į šalies gilumą, buvo suformuota 16-oji Lietuvoskoji šaulių divizija. Ji praėjo garbingą kovos kelią nuo Oriolo iki Baltijos jūros, už kovinius nuopelnus apdovanota Raudonosios vėliavos ordinu, jai suteiktas garbingas „Klaidėdos divizijos“ vardas. Daugiau kaip 13,5 tūkstančio divizijos ka-

O šienapjūtė nelauks...

Paprastai kasmet tarp sėjos ir šienapjūtės likdavo laisvesnio laiko tarpas, kurio metu mechanizatoriai galutinai baigdavo ruošti darbiui žolės derojimą techniką. Šiemet tokio atokvėpio veikiausiai nebus, nes darganoti orai sutrukdė žemdirbiams greičiau atlikti pavasario darbus.

Vienintelė išeitis — nukreipti mechanizatorius ir remonto tarnybos žmones šienapjūtės technikos ruošimui toms dienoms, kai lietus trukdė įsismaginti laukų darbuose. Taip daroma „Gintaro“ kolūkyje. Antai, užvakar čia baigė remontuoti grėblius vartytuvus mechanizatoriai Mykolas Ribauskas, Stasys Jakeliūnas, Leonas Gerulavičius. Kiti vyrai tvarkė šienapjoves, zo-

lės smulkintuvus, taisė priekabų paaugstinimus. Didžioji dalis šienapjūtės technikos kolūkyje paruošta.

Nemaža našios šienapjūtės technikos paruošę yra „Svyturio“ kolūkiu mechanizatoriai. Pernai čia sėkmingai pavyko mechanizuoti šieno krovimo bei transportavimo darbus, pasitelkus „eko-slovakiškas“ priekabas NTVS-4 ir greiferinius krautuvus. Dabar su šia technika pasirodė vykti į laukus patyrę traktorininkai Mykolas Fiodorovas, Antanas Gliudelis ir Ilja Asaciovus.

Siame kolūkyje neatidėliotinai reikėtų spresti, kaip bus organizuota žolės kapojimo gamyba, kokios priemonės bus priimtinos jų auginimui ir transportavimui. Praktika įrodė, jog netikslin-

ga turimą agregatą panaudoti vien žolės miltų gamybai, nes kapojai — vertingas pašaras, o jiems pagaminti sunaudojama mažiau kuro, elektros energijos.

Labai uždelstas šienapjūtės technikos remontas „Vienybės“ kolūkyje. Šio kolūkio remonto diubtuvėse žmonės kartais gaisla, neturėdami konkrečių darbo užduočių. Tuo tarpu, anot neseniai pradėjusio dirbti vyr. inžinieriaus J. Siemenio, čia dar neparuošta darbiui nė viena šienapjūtė, išskyrus tris naujai įsigytas, nesuremontuotas. Vartytuvai ir nemaža kiti žolės derojimui skirti mašinos. Kolūkio valdyba turėtų padėti naujam specialistui darniau rikiuoti technikos remonto darbus.

Inž. G. Ninkura,
D. Binkys
Rajono Spaudos centro nariai

Vyndariams — pereinamoji vėliava

Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vėnas“ darbuotojai, prisimdami socialistinius įsipareigojimus baigiamiesiems X-ojo penkmečio metams, pasižadėjo dirbti sutartinai, našiai, siekiant sėkmingai įvykdyti planines užduotis, socialistinius įsipareigojimus.

Duotą žodį vyndariai vykdė sėkmingai. Pirmojo ketvirčio bendrosios produkcijos planas įvykdytas 103,1 proc., produkcijos realizacijos — 104,2 proc. Produkcijos, pažymėtos valstybinių kokybės ženklų, gamybos užduotis įvykdyta 101,9 proc.

Vyno gamintojų darbas aukštai įvertintas. Gegužės Pirmosios — darbo žmonių tarptautinio solidarumo švenčių išvakarėse kolektyvą pasiekė džiugi žinia: už pirmojo ketvirčio darbo rezultatus sąjunginiame socialistiniame lenktyniavime Susivienijimui antrą kartą iš eilės paskirta TSRS Maisto pramonės ministerijos ir šaukinio profsąjungų Centro Komiteto pereinamoji Raudonoji vėliava ir pirmoji piniginė premija.

B. Milaševičius

S grupė anykštėnų — politinio švietimo ir ekonominio mokymo propagandistų šių eilučių autoriui neseniai teko dalyvauti ekskursijoje, kurią Pietų Krymą organizavo LKP Anykščių rajono komitetas. Ši šios iš-
čiau susipažinti su Juodosios jūros pakrantės išsidėčiusių sanatorių gausumu, gamtos turtlingumu, Bachčisarajaus istoriniu-architektūriniu muziejumi, bet ir Sevastopolio miesto-didvyrio gynybų žygdarbiais, įvykdytais Didžiojo Tėvynės karo laikmečiu. Pažymint Didžiosios Pergalės prieš fašistinę Vokietiją 35-ąsias, metines, norisi pasidalinti įspūdžiais, kuriuos padarė apsilankymas buvusių kautynių vietose, Sevastopolio miesto ir jo prieigose pastatyti kovotojams paminklai, įrengtos jų atminimui turtingos muziejų ekspozicijos.

Nors pakeliui iš Jaltos į Sevastopolį tą balandžio pradžios sekmdienį iš pat ryto pradėjo krapnoti lietus ir tirštė debesys, sukeldami vėjų gūsius, nesiliovė dulsna prausti anykštėnų veldus, kai tik iš autobuso išlipę patraukėm aukštyn į legendarinį Sapuno kalną, tačiau ir tokią neįprastai darganotą dieną ščia nestigo žmonių. Įvairiomis tarybinių tautų kalbomis tarpusavy pašnibždomis besišnekančių, kažkaip susikaupusių, atidžiai ekskursijų vadovų besiklausančių arba prieš fotoaparatus objektyvus bepozuojančių prie kalno viršuje aikštelėje sukauptos kovinės technikos. Čia, šalia „1944 metų gegužės 7-osios Sapuno kalno šturmo“ diaramos pastato atviroje aikštelėje išsidėčiusi tarybinės kovinės technikos ir ginkluotės, dalyvavusių Didžiojo Tėvynės karo laikmečio kovose, ekspozicija. Ekskursantų dėmesį patraukia eksponuojami sunkieji ir vidutiniai tankai, lauko ir žemininės artilerijos, savaeigių artilerijos pabūklų ir reaktivinių minosvaizdžių „Katiušų“ ir kitos technikos pavyzdžiai.

Kasdien tūkstančiai žmonių suplaukia čia, norėdami nusilenkti Sevastopolio gynybų šviesiam atminimui ir padėti gėlių prie monumentalaus Slovēs obelisko. Čia dega Amžinoji ugnis, kurią lygiai prieš dešimt metų, pažymint Pergalės prieš fašistinę Vokietiją 25-metį, uždegė Sapuno kalno šturmo

Pasibaigus mokslo metams

Politinio švietimo mokslo metai visuose Liaudies universiteto fakultetuose, ekonominio mokymo mokyklose ir komjaunimo politratelyje Susivienijime „Anykščių vėnas“ vyko organizuotai, dalykiškai, pagal iš anksto sudarytą mokymo programą.

Pasibaigus politinio švietimo mokslo metams, ekonomikos, gamybos organizavimo ir valdymo fakultetui seniūnė A. Sablinskienė ir dekanas V. Pajarskas šio fakulteto klausytojams suorganizavo ekskursiją į Vilnių. Turėjome puikią progą susipažinti su sostinės istorinėmis vietomis, architektūriniais paminklais, aplankyti Antakalnio kapines, naująjį Lazdynų rajoną.

Pabuvojome Vilniaus duonos kepiimo įmonių susivienijimo neseniai pastatytoje naujausioje šio Susivienijimo duonos gamykloje, kur susipažinome su duonos ir jos gaminių gamintojų darbo sąlygomis, pasidaliname darbo patirtimi.

Ekskursija buvo naudinga ir paliko gerą įspūdį.

B. Mlaševičius

KOLEKTYVINIS DARBAS

2 psl. 1980. V. 8

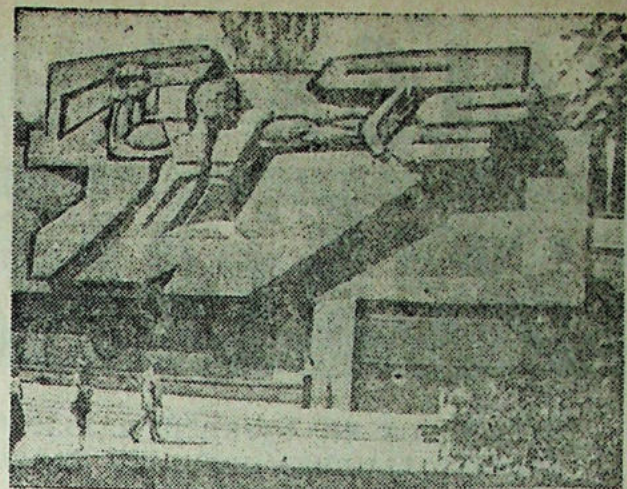
dalyvis, buvęs 263-osios šaulių divizijos skyriaus vadas, Tarybų Sąjungos Didvyris papulkininkis F. Matvejevas ir 1941—1942 metais kovojusi miesto gynybų gretoje žinoma snaperė, Tarybų Są-

Beveik 15 tūkstančių sevastopoliečių per trumpą laiką susibūrė į formuojamų savanorių naikinamuosius batalionus ir partizaninius būrius.

Vienoje nuotraukoje užfik-

ninkas kontradmrolas G. Zukovas. Gynybos komitetas imasi ryžtingų priemonių, kad būtų sutelktos visos miesto jėgos ir priemonės prieš puolimui sustabdyti. Ir štai spalio 30-osios vakaryje prie Nikolajevkos kaimo pirmieji į grumtynes su fašistais stėjo leitenanto I. Zaikos vadovaujami 102 mm baterijos zenitinkai, kurie daugiau kaip 3 paras kaudamiesi su nepalyginamai didesnėmis priešų jėgomis sunaikina 45 tankus, apie 100 automašinų, išvedė iš rikiuotės apie 700 priešų kareivių ir karininkų.

Ir kai drąsiųjų kovotojų

NUOTRAUKE: Memorialinis paminklas 1941-1942 metų Sevastopolio gynybams.

Šlovingų kovų puslapiai

jungos Didvyrė L. Pavličen-

ko. Stendai, fotonuotraukos, eksponuojami Sevastopolio gynybų dokumentai ir laišakai artimiesiems, sukaupiti Sapuno kalno diaramos muziejaus ekspozicijose, tarsi gyva kalba prabyla į kiekvieno lankytojo širdį, primindami apie tarybinių karių rūstias grumtynes su priešais.

suoti 1941 metais spalio 23 dieną sudaryto Sevastopolio miesto gynybos komiteto nariai. Į šio komiteto sudėtį įėjo partijos miesto komiteto pirmasis sekretorius B. Borisovas, miesto vykdomojo komiteto pirmininkas V. Jefremovas, liaudies komisariato miesto Vidaus reikalų skyriaus viršininkas K. Ne-

pabūklai buvo sunaikinti, o dauguma artileristų nelygioje kovoje krito didvyrių mirtimi, į pagalbą atsukę jėgoms iš Sevastopolio kariams pavko išgabenti šios baterijos tarnybos sužeistuosius, o likimas kovotojų, pasiilusių pridengti savo draugų atsilaukiną, dar ilgai nebuvo žinomas. Tikslai po karo sužinota, jog leitenantas I. Zaika, vadovavęs priedangos kovotojų grupei, prasiveržė iš priešų apsup- ties, atsidūrė Krivno kalnuose ir tapo partizaninio būrio vadu.

Muziejaus stendai, fotonuotraukos akivaizdžiai byloja apie parodytą mūsų laikų begalinę narsą ir didvyriškumą. Nelygiose oro kautynėse, kai baigdavosi šaudmenys, drąsieji mūsų sakalai tiesiog taranuodavo priešų maitinagaris. Sevastopolio padangėje taraną įvykdė beabimiai lakūnai B. Dziuba, S. Karasevas, N. Chrustaliovas, J. Ryžovas. O 32-ojo naikinamojo aviacijos pulko lakūnas jaunesnysis leitenantas Jakovas Ivanovas, net du kartus oro kautynėse taranavo priešų lėktuvus, pirmasis Juodosios jūros laivyno aviatorių tarpe tapdamas Tarybų Sąjungos Didvyriu.

1941 metų gruodžio viduryje, po stiprios artilerijos parengties, sutelkus aviaciją ir tankus, fašistai perėjo

į puolimą. Lygiai kaip ir sunkiomis išbandymų lapkričio dienomis, didvyriškai kiekvieną tarybinės žemės pėdą gina mūsų kariai ir vada. Apie tas žūtbūtinės kovas primena ekspozicijoje pateiktos dzoto Nr. 11 gynybų jūreivių Aleksejaus Kalluzno fotonuotrauka ir Vasiliaus Mudriko komjaunimo biulietas. Prieš mūsų septyni beabimiai komjauniniai davė priesaiką nepraleisti besiveržiančio į Sevastopolį priešų. Fašistai įnirtingai atakavo aukštumą, kurioje buvo įsitvirtinę šie gynybų, apšaudė juos iš sunkiųjų minosvaizdžių, bombardavo iš oro. Bet mažas garnizonas atmušdavo vieną po kitos priešų atakas. Jūreiviai didvyriai krito drąsolių mirtimi. Kai po kurio laiko mūsų kariams pavko vėl užimti aukštumą, jie išsurogdintame dzote atrado duiokaukės krepšį, kuriame užliko krauju parašyta kovotojo A. Kalluzno raštelis: „Tėvynė mano! Rusijos žeme! Aš, Lenino komjaunimo sūnus, jo auklėtinis, grūmiausi tau, ka'p liene man širdis... Aš mirštu, bet žinau, kad mes nugalėsime. Jūreiviai-jūd-iūriečiai! Grumkitės atkakliau, naikinkite fašistinius sužvėrėjusius šunis. Kario priesaiką aš ištesėsiu“.

Aštuonis mėnesius truko didvyriška Sevastopolio gynyba. Jog ir paskutinėmis miesto gynybos dienomis

buvo gana tvirtas tarybinių karių moralinis ryžtas, aki- vaizdžiai liudija parašytos tuo siunkiūolu laikmečiu jūreivio N. Šciolokovo laiškas savo tėvams, kuriame atspindi tvirtas tikėjimas pergale. Tikslai 1942 metų birželio pabaigoje Siaurės Kaukazo fronto vadovybės įsakymu, susidarius sunkioms aplinkybėms, buvo evakuota iš Sevastopolio mūsų kariuo-

menė. Muziejaus ekspozicijoje yra pateikta 1942 metais Anglijoje išleisto anlifašistinio satyrinio lapelio fotokopija, kurioje parodyta, kokia kaina fašistiniams grobikams atsiėjo Sevastopolis. Lapelyje pavaizduotas kaukulių kalnas ir skaičius — 300000. Taigi tiek kareivių ir karininkų neteko priešas prie šio miesto sienų.

Tačiau okupantai nesaugiai jautėsi ir užgrobė Sevastopolį. Susitelkę į partizanų būrius, narsūs kovotojai smogdavo skaudžius smūgius priešui. Tarybiniai patriotai gyventojų tarpe platino tarybinius laikraščius ir lapelius.

Negalima be susijaudinimo stebėti į muziejuje pateiktą trylikamečio pionieriaus-partizano Jurijaus Rasko fotonuotrauką, jo asmeninį ginklą ir pažymėjimą medaliui „Už Sevastopolio

NUOTRAUKE: paminklas sevastopoliečiams komjaunuoliams.

„TŲ DIENŲ NIEKAD NEPAMIRŠKIM...“

„Ejo 1944-ųjų ruduo. Lie- tuvos miestai ir kaimai Tarybinės Armijos karių jau buvo išvaduoti iš fašistinių grobikų. Tik prie Klaipėdos dar tebeaidėjo pabūklų kanonados. Ir kai devyniolikmetis troškūnietis Antanas Baltrūnas, surdegietis Kazimieras Juzulėnas bei andrioniškietis Kazimieras Sankauskas kartu su šimtais kitų lietuvių iš Panevėžio karinio komisariato vyko ešelonu apmokymams į rytus, aplinkui, rodos, jau alsavo taika, ramybė. Tik pakelėm matytą sudaužytą priešų technika, sugriauti namai, nykus sudegintų kaimų vaizdas hylojo apie čia buvusias sunkias grumtynes.

Toks pat vaizdas pasitiko ir Kalugos srityje, kur Kazelsko miškuose prasidėjo pirmosios ka'k rik raudonar- mičių gretas papildžiusių jaunuolių vyriškumo pamokos.

O neužilgo buvo ilgos kelionės dienos. Kai ešelonas, pravažiavęs dešimtis ir šimtus didelių ir mažų stotelių, pagaliau sustojo, visi išvydo miesto pavadinimą, užrašytą nepažįstama kalba. Paaiškėjo, kad tai buvo Austrijos miestelis Mistelbachas.

Cia juos kaip pacius

brangiausius svečius, geriausius draugus sutinka jau ne vienoje kovoje užgūdinti kariai. Daugelio krūtinės puošia ordina, medaliai, ne vienas karys sužeistas.

— Ar žinote į koki pulką pakliuvote? — buvo paklausti atvykusieji. — Nepaprastai mūsų pulkas. Tuoj apie jį sužinosite. O dabar paklausykite dainos...

Ir į tolį nuskriejo, nuaidėjo melodinga rusiška daina:

„Tu metų niekad nepamirškim... Tegu išliks jie širdyse ir dainose.

Tegu skambės visiems. Šie mūsų žodžiai tvlūs. Kad mes mylėjome Tėvynę Ir kovoje parkritom tik už ją...“

Vėliau paaiškėjo, kad šios dainos autoriai tarnauja tame pačiame pulke. Žodžius dainai parašė gvardijos vyresnysis leitenantas A. Dubickis, muziką sukūrė gvardijos vyresnysis seržantas V. Mogutovas. Kūrinį taip ir pavadino — „Mūsų dainio daina“. Ši daina, o taip pat pasakojimas apie pulką buvo atspausdintas specialia-me laikraščio „Tarybinis karžygis“ leidinyje, kurį pulko politinio skyriaus darbuotojai įteikdavo kariui. Po

tokį laikraštėlį gavo ir rai- no minėti kariai nuo Anykščių.

Vartau šį kuklų, jau spėjįsi nuo laiko pageisti leiding. Jis nedidelis, viskas jame rašoma labai trumpai, lakoniškai, tačiau kiekviena eilutė persunkta tarybinių karių didvyriškumu, atsidavimu Tėvynėi, atkaklia kova, neapykanta priešams...

1941 metų kovo 1 dieną TSRS Gynybos komisariato įsakymu 409 šaulių divizijos 684 pulkas buvo pavadintas gvardijos pulku...

1941 metų rugsėjo 18 dieną karininko Batalovo vadovaujami kariai didvyriškai grūmėsi prie Ukrainos TSR Krasnogrado miesto. Todėl pulkui buvo suteiktas Krasnogrado vardas...

Vien mūsų priešų prie Stalingrado 1943 m. sausio 10—30 dienomis mūsų pulkas sunaikino 5140 priešų kareivių ir karininkų, 13.147 priešų paimiti į nelaisvę, taip pat buvo išvokėti paimitos 190 kovinės mašinos, 268 kulkosvaizdžiai, 1390 automašinų, 699 motociklai ir daug kitos technikos bei ginklų...

1944 metų sausio 8 d. TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaku už są-

žiningą kovinių užduočių vykdymą fronte, už pasiaukojimą kovą pulkas apdovanojamas Raudonosios vėliavos ordinu...

1944 metų sausio 8 d. mūsų pulkas kartu su kitais II-ojo Ukrainos fronto sudėtyje kovojusiais daliniais išvadavo stambų pramonės centrą — Kirovogradą. Tą dieną mums iškilmingai visos liaudies vardu saljutavo Maskva...

Tarnauti 409 šaulių divizijos 684 gvardijos Krasnogrado Raudonosios vėliavos ordino pulke tikrai buvo didelė garbė. Ir kovose peinytą šlovę šiam pulkui garbingai pratęsė nauja karių pamaina, kuriuoje narsiai kovėsi ir trys eiliniai raudonarmiečiai nuo Anykščių. Tiesa, diena po dienos artėjo Pergalė. Tačiau iki jos teko Austrijos keliais pražygiuoti ne vieną šimtą kilometrų, reikėjo atremti ne vieną priešų ataką.

Ir pagaliau atėjo gegužis. Tą dieną, kai visi pažymėjo džiaugsmo ir laimės šventę — Pergalės dieną. Antanas Baltrūnas, Kazimieras Sankauskas, Kazimieras Juzulėnas buvo Austrijos sostinėje — Vienoje. Ne, tos dienos niekam negalima pamiršti. Visos gatvės ir skve-

rai pilni žmonių. Jų velduose — šypsenos ir džiaugsmas, rankose — gėlės. Gėlėmis papuošti namų langai, balkonai. Į darnia kolona žengiančius tarybinius karių išvadotojus krenta ir krenta gėlių puokštės...

O po Pergalės parado daugeliui karių buvo įteiktos Vyriausiojo kariuomenės vado J. Stalino padėkos. Ją gavo ir troškūnietis Antanas Baltrūnas, kurį laiko šalia visų brangiausių relikvijų, dokumentų, karinių apdovanojimų. Apsitrynes jos tekstas, pablukę įrašai, parašai antšaudai. Tačiau ty šiltnuoširdžios padėkos žodžiai už narsumą, pastaukoim-drąsa laikas nesugebėjo išblukinti...

Daug metų prabėgo nuo rusiųjų Didžiojo Tėvynės karo dienų. Tačiau ty dienos niekam nevalia pamiršti. Ir labai džiugu, kad buvę kovų dalyviai, karo veteranai saugo brangias savo jaunystės dienų relikvijas. Kad apie Tarybinės Armijos karių pasiaukojimą kovą pasakoją jaunajai kartai. Tai ilg ir veteranų priesakas jaunimui, kad būlina labai mylėti savo Tėvynę ir dėl jos nanagatėti netgi viso gyvenimo.

Vyt. Bagdonas

Mūsų švyturiai

Pažymint Pergalės 35-ąsias metines, „Gintaro“ kolūkiečiai Didžiojo Tėvynės karo dalyviui Antanui Karveliui dvigubą šventę. Kartu su juo pažymėti atmintino jubiliejaus atvyko jo sūnus Algirdas, tarnaujantis Tarybinėje Armijoje. Buvęs frontininkas išugdė gerą sūnų. Juo visi džiaugėsi, kai jis dirbo „Gintaro“ kolūkyje valytoju, o šiaudien jį gerbia ir vertina dailio vadai, kad jis puikiai saugo mūsų tautos darbą, tęsia vyresniosios kartos šaunias tradicijas. O Antanui Karveliui, prabėgus 35 metams nuo tų atmintinų dienų, yra daug ką prisiminti. Jis dažnai susitinka su gretimo kaimo vyrais Feliksu ir Vladu Bubiniais. Daugelio to mero kaimo vyrų buvo panašūs likimai. Išvadavus Lietuvą iš vokiečių okupantų jungo, jie nedvejodami prašėsi priimti į Tarybinės Armijos gretas. Norėjęsi atkeršyti žiauriam priešui už skriaudas ir pažeminimą, už tėviškę, nusėtą kauburių, po kuriais gulėjo pažįstami ir nepažįstami žmonės, norėję gyventi ir kurti, mylėti ir džiaugtis. Antanas Karvelis su broliu Povilu į frontą išėjo dviese, o Bubinai net keturi broliai užsivilkę pilkas kareiviškas milines, kad tik greičiau išaušytų Pergalės saulė, kad žmonės galėtų ramiai ir taikiai gyventi. Jie su kaimynu Vladu praeina kasmet vis gražėjančiais „Gintaro“ kolūkiečių laukais, prisimena anksiuose praleistas gražias jaunystės dienas. Juos abu kaip tuos senus kaimo medžius glosto saulė ir gaivina pavasariniai lietūs. Ju abiejų širdyse maudžia neužgijanti žaizda — juk Berlyno šturme, iki išsvalojos Pergalės belikus vos keliolikai dienų, žuvo jų broliai. Kiekvieno Didžiojo Tėvynės karo dalyvio atmintyje savi prisiminimai, džiaugsmas ir praradimų liūdesys.

„Gintaro“ kolūkyje gyvena 48 Didžiojo Tėvynės karo dalyviai. Vieni jų sulaukė garbingos metų vartinės, atidavė tėviškės laukams prasmingus savo gyvenimo metus, išėjo į užtarnautą poilsį, bet apie save paliko kolektyvo nariams didelio

darbštumo ir ištvermės prisiminimą. Tai Vladas ir Feliksas Bubinai, Stasys Jakeliūnas, Vincas Ceberekas ir daugelis kitų. Kiti dar aktyviai dirba gimtojo kolūkio labui, yra pavyzdys jaunimui, kaip reikia atlikti didelę ir kilnią žmogaus pareigą. Tokie yra Pienionių sektoriaus brigadininkas Bronius Dziena, Janušavos kaulių fermos vedėjas Juozas Kamarauskas, Repšėnų sektoriaus pašarų ir degalų sandėlininkas Vincas Šumskus, penimų galvijų šėrikas Petras Pukenis. Atėjus pavasariui ir sugaudus laukuose traktoriams, dažnai minimis į karo metus nuklysta mechanizatorius Juozas Lardakas. Jis visada kaip karys liko gyvenimo rikiuotėje. Kai laukuose subręsta duona, ateina atsakingiausias laikotarpis žemdirbio gyvenime — derliaus nuėmimas. Juozas kartu su kitais sumaniausiais vyrais ima į rankas kombaino vairą ir kerta javus. Jau daugiau kaip 20 metų grūdų sandėlininku dirba Petras Kauniečis. Tai labai atsakingas darbo baras, nes nuo sandėlininko sumanumo ir operatyvumo priklauso duonos likimas. Buvęs Didžiojo Tėvynės karo dalyvis pirmieji parodė pavyzdį, kaip reikia žemės ūkyje įdiegti techniką, įsigyti sunkią, bet labai garbingą ir reikalingą mechanizatoriaus specialybę. Balyš Dabravolskas buvo vienas pirmųjų Dabūžių traktorininkų. Ir šiaudien dar iš savo tvirtų rankų traktoriaus valro nepaleidžia buvęs frontininkas Petras Klimas. Alfonsas Šlaucius, Alfonsas Karvelis.

Kiekvienais metais lyg į didelę šventę palydėti jaunuolių atlikti karinę tarnybą susirenka „Gintaro“ kolūkio dirbantieji. Dažniausia šios palydos organizuojamos Pergalės dienos išvakarėse. Į jas su koviniais apdovanojimais ateina Didžiojo Tėvynės karo dalyviai palinkėti būsimiesiems kariams sėkmingos tarnybos, papasakoti apie savo praeities kovas. Ir šiais metais būsimųjų karių palydose Didžiojo Tėvynės karo dalyvių vardu kalbėjo ūkio vyriausias buhalteris Kazimieras Sudeikis,

Lenino ordinaras Juozas Kernagys nuo kolūkio valdybos, partinės, profsąjunginės, komjaunimo organizacijų šaukiamojo amžiaus jaunuoliams įteikė priesakus, kuriuose linkima gerai atlikti šventą kiekvieno tarybinio piliečio pareigą — tarnauti Tarybinėje Armijoje.

Šiaudien „Gintaro“ kolūkio valdyba, partinė, profsąjunginė, komjaunimo organizacijos taria nuosirdų aciu visiems Didžiojo Tėvynės karo dalyviams, kurie prieš 35 metus kartu su kitais geriausiais mūsų Tėvynės sūnėmis ir dukromis kėlė Didžiosios Pergalės momentumą, kuriam kito nėra lygaus žemėje, dėkoja už jų įdėtą didelį indėlį kuriant ir stiprinant kolūkį, auklėjant jaunąją kartą tarybinio patriotizmo ir socialistinio internacionalizmo idėjomis.

V. Krasauskas
„Gintaro“ kolūkio partinės organizacijos komiteto sekretorius

APDOVANOTAS LENINO ORDINU

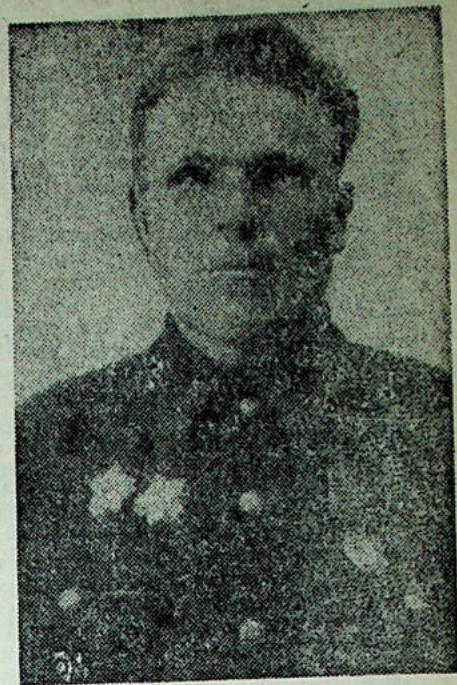
Keli tūkstančiai kilometrų dabar skiria Michailą Kliujevą nuo Lietuvos, kur 1941 metais jam teko kariauti su fašistiniais okupantais, vaduoti miestus ir kaimus. Buvęs karys gyvena Amūro srities Zejsko rajono Oktabrsko gyvenvietėje. Daug metų dirbo kasyklose, dabar jau pensininkas.

Leitenantas Michailas Kliujevas vadovavo minuotojų skyriui. Jam ir jo vadovaujamiems kariams teko išimti iš užimtuose plotų daugybę priešo minų, teko išdėlioti ir savas minas, kad būtų sulaukytas hitlerininkų kontrapuolimas. Mūsų rajone M. Kliujevas išminavo kelius, vedančius į Troškūnus. Zinodamas, kad minuotojas suklysta tik kartą gyvenime, viską atlikdavo tiksliai ir apdairiai. To mokė ir savo karius.

M. Kliujevo skyriaus minuotojai padėjo iš Krymo atvykusiai šaulių divizijai stoti į mūšį dėl Troškūnų išvadavimo, pasirūpino, kad mūsų kariams nepastotų kelio minos.

Už žygdarbius vaduojant Pabaltijį leitenantas Michailas Kliujevas buvo apdovanojamas pačiu aukščiausiu apdovanojimu — Lenino ordinu.

P. Maksimavičius

SAUGO DIDVYRIŲ ATMINIMĄ

Anatolijus Sagalovas... Šis vardas anykšteinams gerai žinomas. Juo pavadinta viena ilgiausių gatvių mieste, vedanti į karių kapines, kur amžiams paliko ilstis dvidešimtmetis komjaunuolis, kuriam po mirties buvo suteiktas Didvyrio vardas.

Mokyklos pionierių draugovė suteiktas A. Sagalovo vardas. Iš didelio portreto ant sienos pionierių kambaryje žvelgia protingos jaunuolio akys. O aplanke surinkta medžiaga kalba apie tai, kad Anatolijus gimė ir augo Vologdos srities Motosilichos kaime. Mokėsi Novosilovos septynmetėje mokykloje, kuriai po karo suteiktas A. Sagalovo vardas. Eina laiškas iš Novosilovos Anykščių. Anatolijaus atminimas sujungė abi mokyklas.

Jam buvo tik aštuoniolika metų, kai paliko gimtąjį namą ir išėjo į frontą. Nežinoma tada Anatolijus, kokia lemtis jo laukia gimtadienio

dieną. 1944-uju metų liepos 14 d. kovos lauke ties Sventosios upe jam suėjo dvidešimt metų. Ir tą dieną, atlikęs žygdarbių, žuvo.

Jaunieji leniniečiai, interklubo raudonieji pėsekiai, vadovaujami mokytojos G. Zalkovskajos, pasiuntė laišką į TSRS ginkluotųjų pajėgų centrinį muziejų, gavo kulkomis pramuštos, Anatolijaus krauju aplaistytos pulko vėliavos nuotrauką.

Liepos 14 dieną, jo gimtadienio ir mirties dieną, ant Anatolijaus kapo naujai pažysta gėlės, pionieriai pasižada mokyti, dirbti, kad patelsintų Didvyrio atminimą.

Apie didvyriškus karių žygius Didžiojo Tėvynės karo metais mokiniai yra daug skaitę, matę kino filmuose. Bet niekas negali pakeisti susitikimų su pačiais kovotojais. Pracitu metų Pergalės dieną Anykščius aplankė šio krašto vaduotojai — kovų veteranai. Mokiniai kal-

bėjosi su buvusiais karais, kurie išlaisvino miestą. Iš jų lūpų išgirsti kovų epizodai — tokie gyvi, akivaizdūs. Jiems tada buvo po dešimt metų, dvidešimt metų. Ne vienas mokyklos jaunuolis susimąstė. Man dabar ir kiti greit bus tiek, o ką aš gero padariau? Ką aš nuveikiau?

Dabar moksleiviai turi gana daug vyresniųjų draugų. Jų buvo atvykę tik dalis, o kiti rašys laiškus. Visi jie norėtų aplankyti tas vietas, kur tiek laudinančių prisiminimų. Inžinierius Ivanas Romanovas iš Leningrado rašo: „Aš truputį prisimenu dūmuose paskendusį miestelį, norėčiau pamatyti, koks tapo jis dabar. Ačiū už žinią, kad mokatės gerai, taip ir dirbkite visus metus. Linkiu būti tokiais ištikimais Tėvynei, kaip ir mes, kariai, vaduodami gimtąją žemę“.

Gvdytoja Nina Avdikovič iš Maskvos, karo metais dirbusi sanitarinėje batalione,

rašo: „Pagalba artimam, patekusiam į nelaimę — mūsų pirmoji pareiga. Teikti žmonėms džiaugsmą — didžiausias malonumas. Linkiu nepasiriki, išsirenkant savo profesiją“.

Zurnalistas Semionas Pozaiskij iš Tulos pasakoja apie jauną kovų draugą Sagalovą, nes jis tarnavo viename pulke.

Iš nuotraukų žvelgia geri, mieli veidai, laiko pėdsakų išvagoti. Jie beveik visi išėjo į užtarnautą poilsį, tik Anatolijus mokiniams ilko visiems laikams jauną.

Ryšių ratas plečiasi: Pionierių vienmečiai yra veteranų anūkai. Jura — Anatolijaus brolio anūkas. Iki šiol mažai žinomas jam kraštas taps artimu. Čia ta pačia pavarde paženklinas akmeninis paminklas, čia jo nauji draugai.

E. Vingrienė
Anykščių 2-osios vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja

KAIP TULPĖS ŽIEDAS

Kurkliuose, tarybinų karių kapinių įkalmėje, tarsi žaliuojant skausmo saloje, po vienodu, pilkų antkapių eile nutilo 187 Didžiojo Tėvynės karo dalyvių gyvenimas.

Salia granitinės memorialinės lentos su žinomais ir visai nežinomais kovotojų vardais pašauktas pavasario jau kopia tulpės laiškai.

Sitos tulpės prieš porą metų atkeliavo pas mus iš Krymo, iš Ciuriupinsko. Jas padovanojo žuvusiojo Deniso Pulinec žmona, Lenino ordinarė — Ana Pulinec, kuri ne kartą lankėsi Kurkliuose. Jai išvažiuojant, Anykščių šilėje iškasė 2 eglutės. Viena prigijo ir auga Anos Ivanovnos sodyboje kaip draugystės medis. Ne kartą Ana Ivanovna sakė: „Mes dabar kaip gimėnės, kaip artimiausi gimėnės“. Mintyse atsakau pagyvenusiai, karo negandas pakėlusiai, bet stilingai ukrainietei moteriai A. de Sent-Egziuperi žodžiais: „Yra vienišė tikra vertybė — tai žmogaus ryšys su žmogumi“.

Aštuoniasdešimtmetei senutei Anai Krasnovai, negaliojančiai širdimi, kelionė iš Novočerkasko į Lietuvą tikrai per daug tolima ir varginanti.

„Kurgi jo kapelis?“ —

klausia Ana Danilovna, atvykusi aplankyti savo vienišelio sūnaus Kolios. Anos Danilovnos vyras, milicijos darbuotojas, žuvo nuo banditų kulkos dar 1920 metais. O motina, aštuoniolikmetį sūnų Koliją išlydėjusi į frontą, paskui 1944 metais gavusi pranešimą apie jo mirtį, vis dar laukė, vis vylėsi, kad Kolija gyvas, kad grįš. Suradusi Kolios pavardę memorialinėje lentoje, senčiukė, smulkutė ir trapi, baltagalvė, kaip nužvėdusi pienė, sėdėdama ant kėdės ryliu, ties brangiu įrašu ir, matyt, mintyse kalbėjo su sūnum: daug žodžių per tiek metų buvo nepasakyta, neįsagdoma.

Iš motinos padovanotos nuotraukos žvelgia į mus protingų, maslių akių jaunuolis, ant kakto užkritusi neklusni garbanėlė. Nikolaus Krasnovas — trisdešimtųjų metų komjaunuolis, šaulių pulko vyresnysis gvardijos seržantas — 1943 metais karo keliais pražvgiavo nuo Miuso iki Dniepro, o 1944 metais kovėsi Pabaltijje. Lienes mėnesi, kai vyko kruvini mūšiai Anykščių žemėje. Kolija laiške motinai rašė: „Toli aš nuėiau nuo gimtųjų vietų. Bet nieko, brangi, greitai susitiksiu. Papasakosiu apie savo vira-

kovinį gyvenimą. Mušame mes fašistus, vejame tolyn fašistinius niekšus. Aš sveikas. Einu į mūšį, tikėdamas mūsų reikalo teisingumu“.

Tai buvo paskutinis Kolios laiškas. Jam tada ėjo tik dešimt metų.

Artimųjų atsiųstose nuotraukose jauni veidai Nikolajaus Krasnovo, Afanasijaus Zukovo, Nikolajaus Černecovo. Vaikiškai jauni veidai, bet vyriškai rimti, susikaupti. Sitiems komjaunuoliams tada buvo po aštuoniolika, tiek pat, kiek mūsų abiturientams, kai Tėvynei pašaukė į šventą karą. Jauni ir nepatyrę savanoriai išėjo į frontą — tą rūstų vyriškumo išbandymą — ir nesusgrįžo...

Ak, vaikinai vaikinai, kaip jums reikėjo gyventi, kaip jums reikėjo pareiti... Ankasus palei šventą seniai aptraukė žolė ir samana, surūdijo kareivio šalmas su kulkos žymė, o karo padarytos žaizdos vis dar gyvos žmoniu samonėje, vis skaudina širdį iki šiol.

Pernai pavasarį, gegužės pradžioje, netikėtai su sūnumi mus aplankė kymietis, Eupatorijos gyventojas Vera Kolomilec, žuvusiojo kario Vasilijaus Kolomilec žmona. Jaudina primasis ansilankymas prie brangaus kapo 80

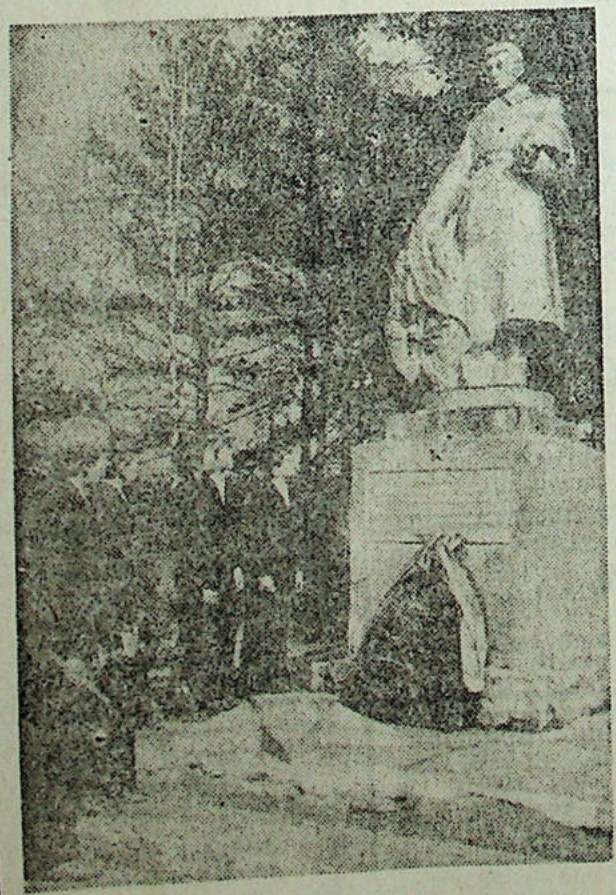
trisdešimt ketverių metų. Moteris, nešina gėlėmis, pakyla laiptukais prie paminklo, padeda gėles, pasistiepla prie postamento ir bučiuoja akmenį vyro vardą.

„Vasia, moj rodnenk!“ — nutrūksta žodžiai, o juose ir visa begalinė moters meilė, ir neketis skausmas, ir daugelio metų laukimas.

Daug atima mirtis iš žmogaus, bet ji ne visagalis. Ieška darbo, žygio grožio, pasiaukojimo prasmė, lieka šviesus atminimas visų tų, kurie nešė iki mūsų Raudonąją vėliavą — kovos ir taikos simbolį.

Neseniai iš Veros Kolomilec gavome siuntinį. Jame saldumynai klasei ir gėlių sėklos. Kario žmona prašo pagerbti Vasilijaus Fiodorovičiaus atminimą. Moters prašymas kiekvienam iš mano auklėtinių — šventas priesakas. Sutikdami 35-ąją Pergalės šventę, kaip ir kiekvieną pavasarį, nubersime juodžemiu kapus, balta smiltim padengsime broliškųjų kapinių aikštelę, pasodinsime gėlių, rašysime laiškus, plėšysime iš nežinomybės po nuotrauką, po atsiminimų žiurnelę, kad neliktų užmirštų vardų, nežinomų gyvųjų. Tegu žydi jų visų, tebeaukiamų, atminimas, kaip tulpės žiedas, nes negali būti, kad kareivių niekas neįlauktų, niekas neatmintų.

Nijolė Zaukavičienė

Amžina šlovė.

Vyt. Bagdono nuotr.

Slovingų kovų puslapiai

atkelta iš 2 pusl.

gynybą", kuriuo po mirties jis buvo apdovanotas. Į Sevastopolio pagrindinę partinę organizaciją 1943 metų gegužėje susivienijusios visos patriotinės organizacijos jungė apie 200 kovotojų, kuriems taikinininkavo nemazas būrys rėmėjų. Pagrindininkai išvadavo iš nelaisvės ir padėjo patikimai pasislėpti 200 karių belaisvių.

Zudynėmis, žaurliausiomis represijomis fašistiniai grobikai stengėsi paaužinti sevastopoliečių pasipriešinimą. Tikslai per vieną 1942 metų gruodžio 8-osios dieną sužuvę okupantai pakorė ir paskandino jūroje 5 tūkstančius tarybinių žmonių. O per 22 okupacijos mėnesius jie nužudė, sušaudė ir paskandino jūroje daugiau kaip 27 tūkstančius karo belaisvių ir miesto gyventojų. Ištrėmė į fašistinė vergovę daugiau kaip 45 tūkstančius sevastopoliečių.

Ir Sapuno kalne įrengtame muziejuje, ir Sevastopolio didvyriškos gynybos ir išvadavimo muziejuje daugelis lėlonoatrankų, eksponatų pasakoja apie didvyriškumą ir išvėrmę tu, kurie šturmo Sapuno kalną ir vadavo Sevastopolį.

1944 metų gegužės 7 dieną Pajūrio ir 51-osios armijų kariuomenė, perėjusios į ryžtingą puolimą, po itin tingių dviejų dienų mūšių visiškai išvadavo Sevastopolį. Apie tarybinių karių nepaprastą narsą, jų ryžtą nužaloti, apie batalines jų grumtynes su priešiniais ryškiai pasakoja „1944 metų

gegužės 7 d. Sapuno kalno šturmo" diorama, kurią nuo 1959 metų lapkričio mėn. įvykusių atidarymo iškilnių jau aplankė daugiau kaip 13 milijonų žmonių.

Dabar iš čia iki Sevastopolio miesto nusitęsęs 6 kilometrų asfaltuotas kelias. O tada, lygiai prieš trisdešimt šešerius metus, atsitraukdami okupantai užmišavo visą šį kelio ruožą ir mūšiskėms išminuotojų grupėms teko nemaža padirbėti, kad pavojus būtų likviduotas. Vienai išminuotojų grupei čia vadovavo Valentina Jelina. Pasilikusi gyventi Sevastopolyje, ši draugė mergina lankydavosi mokyklose, perspėdama vaikus, kad jie būtų ypaz atsargūs, jeigu aptiks priešio paliktus sprogmenis. Ir štai apsilankiusi vienoje mokykloje susibūrusių klasių berniukų rankose ji pamatė vokišką miną. Staigiai čiupusi pavojingą sprogmenį, Valentina vos tik spėjo išbėgti už mokyklos durų ir... nuaidėjo kurtinantis sprogimas. Sunkiai sužeistai merginai gydytojai amputavo abi rankas, bet gyvybę jai išgelbėjo. Ir dabar Valentina Jelina gyvena Sevastopolyje, dažnai viešnia ji būna pionierių sueigose, pasakoja moksleiviams apie rūšiąsias praėities dienas.

Sevastopolio miesto centre šviesiam šio miesto didvyrio gynybą atminimui pastatytas memorialinis paminklas, prie kurio galima pamatyti lūreivių uniformą apsirėngusius, po keturis moksleivius, stovinčius garbės sargyboje. O netoliese šio memorialo kiekvieno pra-

eivio žvilgsnį patraukia paminklas, skirtas ištikimų sevastopoliečių komjaunuolių atminimui įamžinti.

Apsilankius Malachovo pilialkalnyje, pajunti didžią pagarbą ir rusų kariams, praeito šimtmečio Krymo karo metais gynusiems miestą nuo svetimsalių grobių, ir šio pilialkalnio gynybams — tarybiniais kariams.

1941 metų gruodžio mėnesį besiveržiantį į miestą priešą pasitiko taikli vyresniojo leitenanto Aleksejaus Matučino vadovaujamos baterijos ugnis. Ir tik 1942 metų birželio pabaigoje, išnaudoję visus šaudmenis, likę gyvieji šios baterijos artileristai vadovybės įsakymu susprogdino pabūklus ir atsitraukė į kitas pozicijas.

Šioje vietoje, kur kovėsi Aleksejaus Matučino baterija, daugiau kaip prieš dvidešimt metų šauniųjų artileristų atminimui buvo pastatyti išmontuoti iš laivo „Boiki“ du pabūklai, o Tarybinės Armijos 40-mečio iškilnėse ant Malachovo pilialkalnio uždegta Amžinoji ugnis.

Daugelis Sevastopolio aikščių ir gatvių, pionierių draugovių ir būrių pavadinata kritusių kovoję drąsiųjų kovotojų vardais. Vietos, kuriose buvo įsikūrę beaimiai pagrindininkai, pažymėtos memorialinėmis lentomis.

Šiuo metu mieste didvyryje daugiau kaip septyni šimtai paminklų. Šiandienos Sevastopolis — stambus mūsų šalies pramonės, kultūros ir mokslo centras. O juk po aršių karo metų grumtynių išvadotas miestas atrodė vien griuvėsiuose, jo centre buvo belikę nesugriauti vos 7 gyvenamieji namai. Tada miesto gyvenlojų buvo prikalčiuojama vos apie du tūkstančius. Daugiausia tai buvo seneliai, moterys ir vaikai. Dabar čia kasmet gyventojams pastatoma apie 150-180 tūkstančių kvadratinų metrų gyvenamojo ploto, mieste gyvena apie 330 tūkstančių žmonių.

Sevastopoliečiai šventai saugo ir puoselėja slovingų kovų ir darbo tradicijas, gerbia šviesų atminimą tu, kurie įrašė ryškius puslapius į Didžiosios Pergalės metraščių.

St. Vinciušas

VIOLETAI DUDIENEI
Netekus branglausio žmogaus — mamytės, nuoširdžiai užuojautą reiškia
Kurklių kolūkio Didžiakaimio sektoriaus darbuotojai

Zaliosios aštuonmetės mokyklos direktorė MARYTĖ SABLEVICIENE
dėl mylimo tėvelio mirties nuoširdžiai užjaučia
Mokyklos tėvų komitetas

Zaliosios aštuonmetės mokyklos direktorė MARYTĖ SABLEVICIENE
mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučia
Mokytojai ir mokiniai

Nuoširdžiai užjaučiame
Svėdasų apyl. LDT deputatę, Zaliosios aštuonmetės mokyklos direktorę **MARYTĖ SABLEVICIENE**, jos mylimam tėveliui mirus.

Svėdasų apyl. LDT vykdomasis komitetas
Nuoširdžiai užjaučiame
STEPONĄ SURVYLĄ, mylimai sesutei mirus.

Anykščių rajoninio gamybinio susivienijimo Kilmuojamosios mechanizuotos kolonos darbuotojai
JONUI PILKIUI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui.

Andrioniškio kolūkio statybininkai
JONUI PILKIUI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užuojautą reiškia
Andrioniškio būrello medžiotojai

„Gintosios žemės“ kolūkio valdyba reiškia gilia užuojautą VLADAI TVASKIENEI dėl mylimo vyro mirties.

MARYTEI NAVIKIENEI
Liūdesio valandą, mirus mylimam broliui, nuoširdžiai užuojautą reiškia
Anykščių poliklinikos, klinikinės laboratorijos, ormetodinio ir kraujo perpylimo stoties medicinos darbuotojai

VIOLETAI DUDIENEI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam mamytei.
Bendradarbiai

ŽINIOS

APIE BENDRĄ PIENO GAMYBĄ IR PRIMELŽIMĄ IS KARVĖS
1980 m. balandžio 28 — gegužės 4 d. d.

Ūkio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc. lyginant su 1979 m.	Iš karvės kg		Ūkio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc. lyginant su 1979 m.	Iš karvės kg	
		per parą	lyginant su 1979 m.			per parą	lyginant su 1979 m.
Andrioniškis	82	7,1	-1,5	Sklemonys	*	5,9	-0,7
„Anykščių šilėlis“	108	10,7	+0,8	Surdegis	98	6,6	-1,1
„Ateitis“	89	8,0	-0,6	Svėdasai	91	8,4	-1,0
„Atžalynas“	76	6,1	-1,8	„Svytury“	97	11,9	-0,4
„Aukštakalnis“	73	7,0	-2,1	„Už taiką“	90	6,6	-0,5
„Aušra“	114	7,7	+0,7	„Vienybė“	109	8,1	+0,2
Cerniachovskio	99,7	7,3	-0,1	Jakšiškio t. ūkis	94	9,6	-1,1
„Gimtoji žemė“	82	7,7	-1,7	Naujasodžio t. ūkis	70	3,1	-1,5
„Gintaras“	94	8,4	-0,6	Raguvelės t. ūkis	77	6,0	-1,7
K. Staro	77	7,3	-2,4	Staškūniškio t. ūkis	59	5,4	-3,9
Kurkliai	86	8,6	-1,1	Sodininkystės t. ūkis	100,2	11,9	-0,4
„Lenino keliu“	99	11,4	-0,2	Elmininkų eksp. ūkis	99	9,1	-0,2
Levaniškis	93	11,7	-1,2	Aknysčių pagalb. ūkis	75	7,0	-2,4
M. Melnikaitės	98	6,7	-				
„Nevežis“	*	6,7	-2,0	RAJONE:	89	7,9	-1,0
„Pirmyn į komunizmą“	91	9,6	-1,1				
„Puntukas“	72	6,3	-2,7				

* — duomenys nepalyginami.

Anykščių rajono Valstybinės statistikos informacinė skaičiavimo stotis

Sekantis „Kolektyvinio darbo“ numeris išels gegužės mėn. 13 d.

Redaktorius ST. VINCIUNAS

Mirus JUOZUI DIGIMUI, liūdesio valandą reiškia mišiamam tėveliui, užuojautą reiškia
Jakšiškio tarybinio ūkio Medžiogių skyriaus mechanizatoriai

Zaliosios aštuonmetės mokyklos direktorė MARYTĖ SABLEVICIENE, mirus mylimam tėveliui, užjaučia
„Už taiką“ kolūkio valdyba ir pirminė partinė organizacija

STASEI ZUKAUSKIENEI
Dėl mylimo tėvelio mirties nuoširdžiai užuojautą reiškia
BGAK siuvyklos darbuotojų kolektyvas

STASEI ZUKAUSKIENEI
Liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užuojautą reiškia
BGAK administracija ir profsąjunginė organizacija

KAZIMIERAI URBA, su Tavimi dalinomės džiaugsmu ir rūpesčiais, tad leis pasidalinti ir skausmu, kurį sukėlė mylimos sesutės mirtis.
Leliūnų kultūros namų saviveiklininkai

Mirus mylimai sesutei, pirmininko pavaduotoja KAZIMIERA URBA užjaučia „Už taiką“ kolūkio valdyba ir pirminė partinė organizacija.

KAZIMIERA URBA, mirus mylimai seseriai GRAZINAI, užjaučia „Už taiką“ kolūkio profsąjunginė organizacija

JONUI GUDELIUI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam mamytei, nuoširdžiai užuojautą reiškia
J. Biliūno gatvės namo Nr. 72 gyventojai ir M. Sriubienė

Reikiame
Reikiame nuoširdžią padėką „Gintaro“ kolūkio valdybai, daržininkystės darbuotojams, giminėms, kaimynams, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums, laidojant mylimą mamytę.
Vildžiūnų šeima

Nuoširdžiai dėkojame Sklemonių ir Cerniachovskio kolūkių pirmininkams J. Augustinui ir J. Tamilinui, bendradarbiams, kaimynams, draugams, giminėms, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums, laidojant mamytę Sakomėją Vilkūnienę.
Krikštaponų šeima

VYTAUTUI ir JONUI PILKIAMS
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užuojautą reiškia
Andrioniškio kolūkio valdyba

MARYTEI SABLEVICIENEI
Dėl mylimo tėvelio mirties reiškia nuoširdžiai užuojautą.
Svėdasų kolūkio valdyba ir pirminė partinė organizacija

VIOLETAI DUDIENEI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam mamytei, nuoširdžiai užuojautą reiškia
Kurklių kolūkio valdyba, pirminė partinė ir profsąjunginė organizacijos

Gilaus liūdesio valandą, mirus JUOZUI DIGIMUI, velionio šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia
Jakšiškio tarybinio ūkio Medžiogių skyriaus fermos darbuotojai

Dėl JUOZO DIGIMO mirties reiškia gilia užuojautą velionio šeimai.
Jakšiškio tarybinio ūkio Medžiogių skyriaus laukininkystės darbuotojai

Keičiai, mašinos, žmonės

Pavasarinė eismo saugumo apžiūra

Gegužės mėn 1-31 dienomis respublikoje vyksta pavasarinė eismo saugumo apžiūra. Sutinkamai su apžiūros uždaviniais, rajono LDT vykdomasis komitetas patvirtino priemonių planą. Jame numatyta sustiprinti eismo keliuose ir gatvėse kontrolę, patikrinti rajono kelių būklę eismo saugumo požiūriu, suruošti eile reidų, siekiant išaiskinti eismo taisyklių pažeidėjus, o ypač neblaivius, leistino greičio, apšvietimo bei išvažiavimo į pagrindinius kelius taisyklių. Numatyta smarkiai sustiprinti kovą su vairuotojų artavimu, su nusikalstama taktika, kai į kelius išlei-

džiamos technškai netvaringos transporto priemonės. Didelis dėmesys skiriamas eismo saugumo profilaktikai. Ūkių ir organizacijų eismo saugumo komisijos įpareigos sudaryti apžiūros moneisui priemonių planus, juos besąlygiškai įgyvendinti ir apie nuveiktą darbą atsiskaičyti VRS valstybinei autoinspekcijai iki birželio mėn. 3 d. Reikia nuolat tikrinti transporto priemonių naudojimą ir jo saugojimą po darbo valandų. Rajono automobilių draugijos pirminės organizacijos numatysios suruošti eile pokalbių eismo saugumo klausimais.

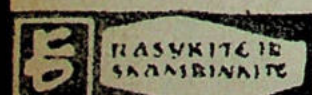
A. Baliulis,
N. Antanaitis

Reidas „Dėmesio: pervaža!“

Nuo balandžio 25 d. vyksta reidas „Dėmesio: pervaža!“. Jo tikslas — sustabdyti visus geležinkelio perėjimus, užtikrinti, kad vairuotojai tiksliai vykdytų pervažavimo per geležinkelio pervažas reikalavimus, išvengti eismo taisyklių, ūkiuose ir organizacijose surinti profilaktinį darbą šiuo klausimu ir tuo užtikli saugų eismą pervažose.

Rajono LDT vykdomasis komitetas patvirtino priemonių planą, kuriuo VAI ir geležinkelio administracija įpareigos patikrinti visas geležinkelio pervažas, užtikrinti, jos būtų tvarkingos, ne rečiau, kaip du kartus per mėn. tikrinti, kaip vairuotojai laikosi važiavimo per pervažas taisyklių, atlikti keletą tikrinimų, kaip ilgai transporto priemonės prastovė priė prie pervažų ir numatyti mones prastovėjimų sutrumpinimų.

A. Valkūnas,
N. Antanaitis

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективные работы» («Коллективный труд») — орган Аникшяйского районного комитета КП Литвы и Аникшяйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Linko Panevėžio spaustu. Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustu. J. Janonio 31. Spausdina rotacine mašina. Indeksas 87262

šeima antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.186 Užsak. Nr. 729